

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

8.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 28-го Января. — 1847 — Wilno. WTOREK, 28-go Stycznia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Января.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Его Императорскаго Королевскаго Высочества Эрцгерцога *Иосифа*, Палатина Венгерскаго, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на четыре недѣли съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 12 го Января.

Нижепоименованные чиновники, которые, по засвидѣтельствуванію ихъ начальствъ, при усердномъ и безпорочномъ исправленіи своихъ должностей, выслужили въ настоящихъ чинахъ узаконенныя лѣта, Всемилостивѣйше пожалованы, Надворные Советники: Директоръ Училищъ Гродненской Губерніи *Барковский*, Инспекторъ Казенныхъ Училищъ Кіевского Учебнаго Округа *Могиланскій*, Старшіе Учители Уѣздныхъ Дворянскихъ Училищъ: Виленскаго *Горбачевскій* и Рогачевского — *Грегко*, въ Коллежскіе Советники.

Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, о правахъ Евреевъ на жительство въ г. Ковно, по Положенію Комитета Гг. Министровъ 26-го минувшаго Нолбря, Государь Императоръ, въ 10-й день Декабря, Высочайше повелѣть соизволилъ: оставить въ самомъ городѣ однихъ тѣхъ Евреевъ, кои до сего числа имѣютъ въ немъ собственные дома, съ правомъ ими распологать какъ хотятъ, но деревянныхъ домовъ имъ *въ самомъ городѣ* не строить, а дозволить возводить такіе на новомъ форштадтѣ, на которомъ тоже строятся и *новыя* приписывающіеся Евреямъ. По мѣрѣ обветшанія деревянныхъ Еврейскихъ домовъ въ городѣ, тоже вновь таковыхъ не возводить, а строить или каменные, или переходить на форштадтѣ, съ правомъ продать свое прежнее мѣсто кому хотятъ, но съ обязанностию строить тоже каменные дома, вмѣсто деревянныхъ. Форштадтъ сей устроить гдѣ будетъ удобнѣе, не препятствуя на ономъ строятся и Христіанамъ.

Съ возведеніемъ въ С. Петербургской Петропавловской Крѣпости, по Высочайшему повелѣнію, особаго зданія, для храненія въ ономъ фонда государственныхъ кредитныхъ и депозитныхъ билетовъ, столбцаго въ звонкой монетѣ и въ слиткахъ драгоцѣнныхъ металловъ, перемѣщеніе оныхъ въ то зданіе изъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go Stycznia.

JEGO CESARSKA MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: z okoliczności śmierci Jego Cesarsko-Królewskiej Wysockości Arcy-Xięcia *Józefa*, Palatyna Węgierskiego, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na cztery tygodnie, ze zwykłym podziałem, zaczawszy od dnia 12 Stycznia.

Niżej wymienieni urzędnicy, którzy podług zaświadczenia ichъ zwierchności, obok gorliwego i nieskazitelnego wypelniania swoichъ obowiązków, wysłużyli w dotychczasowychъ rangachъ prawemъ przepisane lata, Najtaskawiej mianowani: Radzcy Dworu: Dyrektorъ Szkół gubernii Grodzieńskiej *Bukowski*, Inspektorъ Skarbowychъ Szkół Kijowskiego Naukowego Okręgu *Mohilański*, Starsi Nauczyciele Szkół Powiatowychъ: Wileńskiej *Horbaczewski*, i Rohaczewskiej *Hreczko*, — Radzcami Kollegialnemi.

W skutekъ przełożenia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, o prawachъ Starozakonnnychъ na mieszkanie w m. Kownie, na mocy zapadłej uchwały Komitetu PP. Ministrów, JEGO CESARSKA MOŚĆ, 10-go Grudnia, Najwyżej rozkazać raczył: Pozostawić w samymъ mieście tychъ tylko Żydów, którzy w niemъ do tѣj pory mają własne swe domy, z prawemъ rozporządzania nimi jakъ sami zechcą, ale zabronić imъ stawiać drewniane domy w samymъ mieście, dozwalającъ wszakże budować także na nowémъ przedmieściu, na którymъ również budować się mogą i nowo przybywający Żydzi. W miarę starzenia drewnianychъ żydowskichъ domów w mieście, właściciele ichъ nie mogą stawiać nowychъ tegożъ rodzaju, ale, albo powinni budować murowane, albo przesiedlać się na przedmieście, z prawemъ przedania swojego uprzedniego placu komu zechcą, pod warunkiemъ jednakże iżby stawiania także murowanychъ domów, w miejsce drewnianychъ. Przedmieście na to wyznaczyć gdzie będzie dogodniej, nie przeszkadzającъ osiadać tamże i Chryścianomъ.

Z wybudowaniem w twierdzy Petersburgskiej św. Piotra i Pawła, z Najwyższego rozkazu, osobnego gmachu, dla zachowywania w nimъ funduszu билетówъ Państwa kredytowychъ i depozytowychъ, składającego się zъ monety brzączącej orazъ ze sztabekъ metali drogichъ, przeniesienie tychъże do owego gmachu ze skarbcówъ Expedytury Билетówъ

кладовыхъ Экспедиціи Государственныхъ Кредитныхъ Билетовъ, произведено въ три разные періода, а именно: въ Декабрѣ 1844 года, монетою и слитками на 70,464,245 р. 99 к., въ Іюнь 1845 года на 12,180,000 р., а въ Февраль 1846 года на 11,705,725 р. 28 к., въ томъ числѣ серебряною монетою 56,000,000 р., золотою 30,385,000 р. и слитками 7,964,971 р. 27 к., и того 94,349,971 р. 27 к. Количество перевезенныхъ металловъ каждый разъ свидѣтельствуемо было въ полномъ присутствіи Совѣта Государственныхъ Кредитныхъ Установленій, Коменданта С. Петербургской Крѣпости, Членовъ Правленія Экспедиціи Государственныхъ Кредитныхъ Билетовъ и особыхъ депутатовъ, избранныхъ изъ среды С. Петербургскаго биржеваго купечества и иностранныхъ гостей.

Накопленіе звонкой монеты въ кассѣ Кредитной Экспедиціи, возрастая непрерывно и въ теченіе 1846 года, составило къ 1-му Января 1847 года 11,317,177 р. 73 к.

Такимъ образомъ весь фондъ государственныхъ кредитныхъ и депозитныхъ билетовъ, имѣющійся къ 1-му Января 1847 года въ наличности, простирается до 105,667,149 рублей серебромъ.

Въ сей массѣ фонда заключается; а) На обезпеченіе, по VI и XII ст. Высочайшаго Manifesta 1-го Іюня 1843 года, не менѣе шестой части государственныхъ кредитныхъ билетовъ, выпускаемыхъ въ замѣнъ государственныхъ ассигнацій и кредитныхъ билетовъ Заемнаго Банка и Сохранныхъ Казенъ, выпущенныхъ по Высочайшему Manifestу 1-го Іюля 1841 г., въ количествѣ 10,000,000 руб. сер. 32,866,667 руб.

б) На обезпеченіе кредитныхъ билетовъ, выданныхъ на внесенныя въ Экспедицію звонкую монету, слитки и депозитные билеты 68,420,811 —

в) На обезпеченіе остающихся въ обращеніи депозитныхъ билетовъ также въ полномъ количествѣ 4,379,671 —

105,667,149 руб.

Къ 1-му Января 1847 года вымѣнено:

1. Изъ числа находившихся въ обращеніи 595,776,310 рублей, государственныхъ ассигнацій, 473,732,155 р., на серебро 135,352,044 р. 28 к.

2. Изъ числа 48,551,197 рублей сер. депозитныхъ билетовъ 44,171,526 р. сер.

3. Изъ числа 10,000,000 р. кредитныхъ билетовъ 50-ти-рублеваго достоинства выпуска 1841 года 5,688,650 р.

Затѣмъ остается въ обращеніи:

1) Государственныхъ ассигнацій 122,044,155 руб. на серебро 34,869,758 р. 57 к.

2) Депозитныхъ билетовъ 4,379,671 р.

3) Кредитныхъ билетовъ выпуска 1841 года 4,311,350 р.

4) Государственныхъ кредитныхъ билетовъ выпуска 1843 года обезпечиваемыхъ фондомъ звонкой монеты:

а) въ шестой части 157,746,778 р.

б) въ полномъ количествѣ 68,420,811 р.

226,167,589 р. с.

Министерство Финансовъ полагая, что вышеозначенныя свѣдѣнія могутъ быть для многихъ интересны, признало за нужное опубликовать оныя.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 23 Января.

Вчера празднованъ былъ день коронованія Короля. По совершеніи литургіи, Король и Королева, въ сопровожденіи принцевъ и принцессъ своего дома и всего двора, отправились въ Рыцарскую залу, гдѣ представлялись Королю лица, получившія ордена. Потомъ былъ обѣдъ въ бѣлой залѣ, къ которому приглашены были 550 кавалеровъ. Сверхъ того, въ смежныхъ комнатахъ были приготовлены столы на 250 кувертовъ. Знаки ордена Краснаго Орла со звѣздою и въѣнкомъ получили 8 чел., съ однимъ въѣнкомъ, безъ звѣзды, 20 чел., и безъ сихъ украшеній 3 человека, сверхъ того ѣтъсколко десятковъ человекъ пожалованы кавалерами 3-й и 4-й степеней, и 19 чел. получили знаки ордена Св. Іоанна Іерусалимскаго.

— Его Величество повелѣлъ, чтобы сооружаемая крѣпость близъ Лецена, въ Восточной Пруссіи, име-

кредитовыхъ Паństwa, odbyło się w trzech różnych peryodach, to jest: w Grudniu 1844 r., w monecie i sztabkach, na 70,464,245 rub. 99 kop., w Czerwcu, 1845, na 12,180,000 rub., a w Lutym 1846 r. na 11,705,725 rub. 28 kop.; w tej kwocie: monetą srebrną 56,000,000 rub., złotą 30,385,000 rub. i w sztabkach 7,964,971 rub. 27 kop.; ogółem 94,349,971 rub. 27 kop. Ilość przewiezionych za każdym razem metalów sprawdzana była w obec całego zgromadzenia Rady Instytucji Kredytowych Państwa, Komendanta twierdzy Petersburgskiej, Członków Zarządu Expeditury Biletów kredytowych Państwa, oraz szczególnych delegowanych z grona kupiectwa giełdowego Petersburgskiego i zagranicznych kupców.

Wpływ monety brzęczącej do kassy Expeditury kredytowej, wzrastając nieprzerwanie i w ciągu 1846 r. wynosił do dnia 1-go Stycznia 1847 r., 11,317,177 rub. 73 kop.

Tym sposobem, cały fundusz biletów Państwa kredytowych i depozytowych, znajdujący się w gotowiznie do dnia 1-go Stycznia 1847 r., wynosi 105,667,149 rub. sr.

W tej masie funduszu zawiera się: a) Na ubezpieczenie, podług art. VII i XII Najwyższego Manifestu z dnia 1-go Czerwca 1843 r., najmniej szóstej części biletów kredytowych Państwa, wypuszczanych w zamian assygnacji Państwa, tudzież biletów kredytowych Banku Pożyczkowego i Kass depozytowych, wypuszczonych, na mocy Najwyższego Manifestu z dnia 1-go Lipca 1841 r., w ilości 10,000,000 rub. sr. 32,866,667 rub.

b) Na ubezpieczenie biletów kredytowych, wydanych za wniesioną do Expeditury monetę brzęcząca, sztabki i bilety depozytowe 68,420,811 —

c) Na ubezpieczenie pozostających w obiegu biletów depozytowych, także w całkowitej ilości 4,379,671 —

105,667,149 rub.

Do dnia 1-go Stycznia 1847 roku, wymieniono:

1. Z liczby znajdujących się w obiegu 595,776,310 rub., assygnacji państwa, 473,732,155 rub., na srebro 135,352,044 rub. 28 kop.

2. Z liczby 48,551,197 rub. sr. biletów depozytowych 44,171,526 rub. sr.

3. Z liczby 10,000,000 rub. biletów kredytowych 50-rublowych, wypuszczonych w 1841 roku, 5,688,650 rub.

Zatem pozostaje w obiegu:

1) Assygnacji państwa 122,044,155 rub. na srebro 34,869,758 rub. 57 k.

2) Biletów depozytowych 4,379,671 rub.

3) Biletów kredytowych z r. 1841, 4,311,350 rub.

4) Biletów kredytowych Państwa z roku 1845, ubezpieczonych funduszem monety brzęczącej:

a) w szóstej części 157,746,778 r.

b) w całkowitej

ilości 68,420,811 r.

226,167 589 r. sr.

Ministerstwo Skarbu wnosząc, że wiadomości powyższe mogą być dla wielu interessującemi, uznało za rzecz potrzebną podać je do wiadomości powszechniej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussja.

Berlin, 23 stycznia.

W dniu wczorajszym obchodzoną tu była rocznica koronacji Króla. Po odprawioném nabożeństwie, Król i Królowa, otoczeni Xiążętami, Xiężniczkami rodziny swojej i całym dworem, udali się do sali Rycerskiej, gdzie Monarcha przyjmował podziękowania od osób ozdobionych orderami. Następnie był obiad w Białej sali, na który było zaproszonych 550 kawalerów. W pokojach przyległych zastawiono stoły na 250 osób. Ozdoby orderu Orła Czerwonego, z gwiazdą i wieńcem dębowym, otrzymało 8 osób, bez gwiazdy 20, a bez gwiazdy i wieńca 3; przytém mianował Monarcha kilkudziesięciu kawalerów trzeciej i czwartej klasy, tudzież rozdał 19 ozdób orderu św. Jana Jerozolimskiego.

— Król Jego Mość postanowił, aby budująca się twierdza w bliskości Lötzen, w Prussach wschodnich, nazywała

повалась *Бойэнъ*, по имени военного министра, и чтобы изъ шести бастионовъ, составляющихъ часть оной, три именовались именами сего министра: *Германъ*, *Леопольдъ* и *Лудовикъ*, а три другіе будутъ именоваться: *Свѣтъ*, *Законъ* и *Мечь*, — заглавие стиховъ, сочиненныхъ Г. Бойэнномъ въ его юности.

— Силезскіе провинціальныя штаты просили правительство, чтобы ярмарка, на которой производится продажа шерсти въ Бреславль, самая важная изъ всѣхъ въ королевствѣ, отсрочена была до второй половины Июля; донинѣ она производилась въ первыхъ числахъ сего мѣсяца.

— 18 с. м. обокради въ Бреславль минералогическій кабинетъ тамошняго университета. Похищены всѣ драгоценности, дороги руды и всѣ рѣдкости этого царства природы. Пропажъ весьма значительна, какъ въ ученое, такъ и въ матеріальное отношеніяхъ.

— Недавно въ Берлинѣ случилось весьма примѣчательное явленіе природы. Въ одной изъ гостиницъ — „подъ Липами,“ въ садовой оранжереѣ находится два стеклянные, плотно запертые парника, которые ежедневно поливались чрезмѣрнымъ количествомъ воды. Такъ какъ довольно тонкій слой земли въ парникахъ, никакимъ образомъ не могъ поглотить въ себя всей этой воды, то внутри ихъ образовались настоящіе облака. Хозяину пришло въ голову предпринять нѣкоторое физическіе опыты посредствомъ попеременно разогрѣванія и охлажденія парниковъ. Согрѣваніе запертаго внутри воздуха производило всегда значительную бурю, а послѣ охлажденія оного, внутри начиналъ пасть мелкій снѣгъ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 29 Января.

По случаю кончины эрцъ-герцога Юсифа, палатина и намѣстника Венгерскаго, Его Величество Императоръ назначилъ 16 с. м. въ должность намѣстника эрцъ-герцога Стефана, впредь до избранія, по существующимъ узаконеніямъ, Венгерскимъ сеймомъ новаго палатина.

— Въ Краковской газетѣ напечатано слѣдующее объявленіе: *Краковъ, 21-го Января*. Краковъ съ его округомъ присоединяется къ австрийской таможенной чертѣ. Съ 29 Января 1847 года, Краковская область включается въ составъ Императорско-Австрийскаго таможеннаго округа такимъ образомъ, что граница Имперіи съ Королевствомъ Прусскимъ и Царствомъ Польскимъ, составляетъ вмѣстѣ и таможенную черту; въ той же газетѣ обнародованы уже и распоряженія, какія состоялись по приведенію сего въ исполненіе.

— Австрийскій инженеръ, Г. Негрелли, прибылъ обратно изъ Парижа. Онъ тамъ присутствовалъ въ совѣтѣ, на коемъ состоялось постановленіе соединить Красное море съ Средиземнымъ, но не посредствомъ предполагаемой прежде желѣзной дороги, а посредствомъ канала. Приготовленія къ сей работѣ начнутся съ наступленіемъ нынѣшней весны.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 19 Января.

Палата перовъ начала вчера разсматривать проектъ адреса на тронную рѣчь. Открытіе засѣданія назначено было въ часъ по полудни, но началось въ половинѣ втораго часа. Канцлеръ, герцогъ Пакъе, прибылъ въ это засѣданіе въ полной формѣ, въ лѣвѣ Почетнаго Легіона. Вслѣдъ за нимъ вошли министры; нѣкоторые замѣтили, что маршалъ Султъ едва могъ ходить, будучи обремененъ лѣтами, проведенными въ трудахъ. Въ исходѣ втораго часа прибыли герцогиня Немурская, Омальская и Монпансьерская; великій референдарій герцогъ де Казъ сопровождалъ Ихъ Высочества въ галерею, назначенную для королевской фамилии, въ то же время принцы: Немурскій, Жуивильскій и Омальскій заняли мѣста во второмъ ряду лавокъ, считая отъ послѣдняго. Члены дипломатическаго корпуса прибыли также въ залу. Всѣ мѣста, назначенныя для публики, заняты были большею частью дамами. По прочтеніи списка наличныхъ членамъ, канцлеръ объявилъ палатѣ, что въ число ея членовъ поступаетъ принцъ Омальскій, коему исполнилось уже 25 лѣтъ. За сѣмъ прочтена была форма присяги, и принцъ Омальскій произнесъ громкимъ голосомъ слово: „кажусь.“ Потомъ взошелъ на кафедру г-нъ

сѣ *Boyen*, отъ назвіска Министра войны, и aby зъ шестью бастионовъ, котѣрѣ жѣ часть становя, три носилѣ имѣна тѣго Министра: *Herman*, *Leopold* и *Ludwik*, а три инне называѣ сѣ маю: *Swiatlo*, *Prawo* и *Miecz*, — титулъ вѣршѣ, написаныхъ прѣзъ P. Boyen въ жѣго млѣдѣосѣ.

— Станы провинціалне Слзска просилѣ рздъ, aby ярмарк на вѣтнѣ въ Вроцлавѣ, најважнѣшѣ зѣ всѣхъ вѣхъ въ кѣрѣлствѣ, котѣрѣ до тѣдъ одѣываѣ сѣ въ пѣрвѣхъ днѣхъ чѣрвѣа, зѣстѣл прѣнесѣно до дрѣгѣй полѣвы тѣгожъ мѣсѣаца.

— Днѣа 18 б. м. окрадѣно въ Вроцлавѣ кабинетъ минералогичнѣ тѣмѣчнѣго унѣверситѣту; забранѣо всѣхъ клѣяночѣ, коштѣвне крушѣе и всѣхъ особлѣвосѣ тѣго кѣрѣлства натурѣ. Стратѣ са нѣдер вѣлѣкѣ, нѣе тѣлько подъ вѣглѣдем науковѣмъ, але тѣжъ и матеряльнѣмъ.

— Недавно здарѣло сѣ въ Берлинѣ особлѣвше зѣвѣиско натурѣ. Въ жѣдномъ зъ hotelѣвъ „подъ Лѣпамѣ“, са въ вѣепларнѣ огродѣвѣй двѣ шѣкланне шѣчѣлнѣ замѣнѣтѣ парнѣкѣ, котѣрѣ кодѣзѣннѣ надѣзѣвѣчѣаѣ вѣлѣкѣа илѣосѣа водѣ полѣванѣо. Пѣнѣважъ дошѣе чѣенѣка вѣарствѣа зѣемѣ въ парнѣкахъ, жѣднѣа мѣарѣа всѣхъ тѣй водѣ вѣагнѣагъ въ сѣбѣ нѣе моглѣа, утворѣлѣ сѣ прѣзѣто вѣвнѣатрѣ парнѣкѣв истѣнне облѣкѣ. Влѣащѣелѣовѣ прѣзѣшѣло на мѣшлѣ, прѣдѣсѣвѣзѣащѣе нѣекѣтѣрѣ дошѣвѣащѣенѣа физѣчнѣе, за пѣомѣа кѣлѣжнѣго розгрѣванѣа и охлѣдѣанѣа парнѣкѣв. Отѣожъ, розгрѣанѣе замѣнѣтѣго вѣвнѣатрѣ повѣтѣраа, справѣло завѣше пѣвѣенъ родѣа жъ бурѣа, по озѣжѣенѣю заа онѣго, дрѣбнѣа снѣгъ зачѣаѣ падѣаѣ въ шѣрдѣку.

А В С Т Р І Я.

Вѣенѣ, 29 стѣчнѣа.

N. Cesarz, z powodu zgonu Arcy-Xięcia Józefa, Pałatyna i Namiestnika królestwa Węgierskiego, mianował dnia 16 go b. m., tymczasowym Namiestnikiem Arcy-Xięcia Stefana, nim sejm Węgierski, według prawa, przystąpi do wyboru Pałatyna.

— W gazecie Krakowskiej czytamy następujące obwieszczenie: *Kraków 23 stycznia*. Kraków wraz z jego okręgiem zostaje do obrębu celnego austriackiego włączony. Od d. 29 stycznia roku 1847, kraj Krakowski wciela się w C. K. obręb celny w takim sposobie, że granica cesarstwa naprzeciw królestwa Pruskiego i królestwa Polskiego, stanowi zarazem linią celną, i względnie tego środka, przepisy dla powszechnego zastosowania się ogłoszone zostają.

— Negrelli (Inżynier austriacki) powrócił tu z Paryża. Był on tam przytomny na radzie, która postanowiła połączyć Morze Czerwone ze Śródziemnym, nie już projektowaną przedtém koleją żelazną, ale kanałem. Przygotowania do tѣj budowy mają się rozpocząć z przyszłą wiosną.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парѣжъ, 19 стѣчнѣа.

Wczoraj rozpoczęły się w Izbie Parów rozprawy nad adresem odpowiedzi na mowę tronową. Izba zwołana była na godzinę piѣrwszą, jednakże dopiero o wpół do drugiej zaczęły się obrady. Kanclerz państwa, Xiążę Pasquier, przybył na posiedzenie w todzѣ urzędowej i z wielką wstęgą legii honorowej. Po nim weszli Ministrowie. Uważano, że Marszałek Soult ledwie mógł chodzić, tak mu ciężą już lata spѣżone w ustawnych znojach. Około godziny drugiej przybyli Xiążę: Nemours, Aumale i Montpensier. Wielki Referendarz, Xiążę Décazes, zaprowadził je na galeryą, przeznaczoną dla rodziny Królewskiej, a w tymże czasie Xiążęta: Nemours, Joinville i Aumale, zajęli miejsca w drugim rzędzѣ ławek od końca. Zgromadziło się także i Ciało Dyplomatyczne, a miejsca zostawione dla publiczności zajęły po-większej części same damy. Po odczytaniu listy obecnych, Kanclerz zawiadomił Izbę, że do jѣj grona wchodzi Xiążę Aumale, z powodu, że już ukończył lat 25. Xiążę, po odczytaniu mu rotѣ przysięgi, rzekł dobitnym głosem: „przysięgam“. Następnie wszedł na mównicę P. Guizot, w celu złożenia, jeszcze przed rozprawami nad adresem, trzech nowych dokumentów, które także Izbie Deputowanych udzielone zostały. Po Ministrze, zabrał głos P. Barthe, i imieniem ko-

Гизо, дабы представить палатѣ, предъ начатиемъ прений по адресу, три документа, сообщенные уже палатѣ депутатовъ. Наконецъ г-нъ Бартъ прочелъ составленный комиссіею проектъ адреса, по коему тотчасъ начались пренія. Палата, выслушавъ министра внутреннихъ дѣлъ гр. Дюшателя, который краснорѣчиво защищалъ кабинетъ противъ обвиненія, будто министры не приняли достаточныхъ мѣръ къ предупредженію беспорядковъ, приняла первую статью адреса. Ораторъ присовокупилъ, что привезеннаго изъ за границы хлѣба недостаточно на нынѣшній годъ.

— Находящіеся въ Парижѣ префекты департаментовъ получили предписание немедленно отправиться къ своимъ мѣстамъ.

— Въ *Echo d'Oran* отъ 9 числа с. м. сообщаютъ, что тамъ пошелъ слухъ, будто бы Абд-эль-Кадеръ оставилъ Айнъ-Цару, чтобы со своего дебря снова занять постъ при Айнъ-Сербѣ, близъ рѣки Мулуя.

— Слышно, что постановление о заселеніи Алжиріи будетъ заключать въ себя статью, предложенную маршаломъ Бюжо, о раздачѣ земель, въ видѣ опыта для 1,000 семейныхъ солдатъ.

— Въ Версальскомъ дворцѣ дѣлаютъ приготовленія къ большому празднеству, въ теченіе предстоящаго карнавала, колы скоро Ея Величество Королева поправится здоровьемъ.

20 Января.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты перовъ, по принесеніи присяги графомъ Понтюа, приняла другую статью адреса и приступила къ преніямъ по третьей статьѣ, касающейся испанскихъ бракосочетаній.

— Въ палатѣ депутатовъ, министръ финансовъ, Г. Лакавъ-Лапланъ предложилъ бюджетъ на 1848 годъ, причемъ изобразилъ финансовое состояніе страны.

— Въ отдѣленіяхъ палаты депутатовъ обсуждали уже нѣкоторые вопросы, которые будутъ составлять предметъ обширнѣйшихъ прений по адресу.

— Въ совѣщательной залѣ палаты депутатовъ говорили вчера много о собраніи депутатовъ лѣваго центра, которое Г. Тьеръ на кануѣ того вечера созвалъ въ домъ Г. Ганнерона; но изъ 70 ожидаемыхъ членовъ собралось только 30 чел. Образованная Гр-ми Дюфора и Билло партія, которую именуютъ *neo-thiers-partie*, отвлекла отъ Г. Тьера остальныхъ 40 депутатовъ, въ числѣ коихъ называютъ Гг. Вивлена, Буда, Льва де-Мальвилля и Ремюза. Изъ вновь избранныхъ депутатовъ, Гг. Ребо и Левъ-Фосе присоединились къ партіи Гг. Дюфора и Билло. Основная идея обѣихъ партій слѣдующая: Г. Тьеръ желаетъ, чтобы вопросъ доверенности къ министерству, былъ въ зависимости отъ внутренней и внешней политики; а Гг. Дюфоръ и Билло желаютъ, чтобы онъ былъ въ зависимости только отъ политики внутренней. Г. Одиллонъ Барро будетъ держаться одного съ Г. Тьеромъ.

— Очень замѣчательно, что не въ консервативныхъ газетахъ болѣе другихъ радуются объ ослабленіи вліянія Г. Тьера, обнаруживающемся все болѣе и болѣе, но въ оппозиціонныхъ, въ которыхъ, какъ здѣсь такъ и въ провинціяхъ, изъявляютъ по этому случаю истинный восторгъ. Здѣсь, въ Парижѣ, эти радостныя восклицанія раздаются въ одно время въ *Courrier Français* въ *Esprit Public* и въ *La Reforme*. Въ *Observateur des Pyrénées* была напечатана длинная статья подъ заглавіемъ: „Конецъ владычества Г. Тьера“; въ Страсбургскомъ Нижне-Рейнскомъ *Courrier*, въ Макономскомъ журналѣ *le Bien Public* (органъ Г. де Ламартина) сообщаютъ съ востока и юго-востока о радости оппозиціи при томъ же событіи, и въ оппозиціонныхъ газетахъ сѣвера и запада уже раздѣляютъ отчасти эти чувства. Это служитъ разнѣснымъ доказательствомъ тому, въ какомъ положеніи находится теперь народность Г. Тьера во всей Франціи.

— Въ Венсенской крѣпости поставлено уже около 600 орудій, къ сему числу еще присовокупить 800, такъ, что для вооруженія сей крѣпости будетъ употреблено вообще 1,400 орудій.

— Въ Тулонѣ получено донесеніе о крушеніи, въ виду Кароагенскаго мыса, пароваго судна *Dante*, которое французскимъ правительствомъ было подарено тунисскому Бейю, и на коемъ сего свита возвращалась въ Тулонъ. Экипажъ при семъ спасенъ. Самъ Бей, на пароходномъ фрегатѣ *Labrador*, благополучно достигъ своей страны, откуда *Labrador* приплылъ об-

missi оцѣтилъ јѣј проектъ до адресу, надъ которымъ заразъ rozpoczęto rozprawy. Izba, wysłuchawszy Ministra spraw wewnętrznych, Hr. Duchatel, który wymownie bronił gabinetu z uczynionego mu zarzutu, jakoby nie przedsięwzięł dostatecznych środków, dla zapobieżenia rozruchom, z powodu drożyzny zboża, przyjęła piérwszy paragraf adresu. Minister w mowie swojej oświadczył, że sprowadzone z zagranicy zboże nie wystarczy na potrzeby tegoroczne.

— Prefekci obecni w Paryżu otrzymali rozkaz udania się natychmiast do swoich departamentów.

— Według *Echo d'Oran* z d. 9 b. m. obiegała tam pogłoska, że od kilku dni Abd-el-Kader opuścił Ain-Zohra, aby znówu zająć ze swą deirą stanowisko w Ain-Sebru, w bliskości rzeki Maluja.

— Mówią, że prawo o kolonizacji Algierji zawierać będzie projekt Marszałka Bugeaud, względem rozdania na próbę gruntów dla tysiąca żołnierzy, mających rodzinę.

— W pałacu Wersalskim czynią przygotowania do wielkiej zabawy, którą Król dać zamierza w ciągu karnawału, jeżeli Królowa zupełnie do zdrowia powróci.

Dnia 20 stycznia.

Na wczorajszymъ posiedzeniu, Izba Parów, po złożeniu przysięgi przez Hr. Pontois, przyjęła drugi paragraf adresu i przystąpiła do rozpraw nad paragrafem trzecim, dotyczącym małżeństw hiszpańskich.

— W Izbie Deputowanych, Minister skarbu, P. Lacave Laplagne przedłożył budżet na r. 1848, przyczemъ wyjaśniał cały stan finansowy kraju.

— W biurach Izby Deputowanych roztrząsano już tymczasowo niektóre kwestye, które będą przedmiotem obszerniejszych rozpraw nad adresem.

— W sali konferencyonalnej Izby Deputowanych mówiono wczoraj wiele o zgrupowaniu Deputowanych lewego środka, które P. Thiers poprzedniego wieczora zwołał był do domu P. Ganneron. Ale z 70 spodziewanych członków ukazało się tylko 30. Utworzone przez PP. Dufaure i Billault stronnictwo, które nazywają *neo-thiers-partie*, odciągnęło od P. Thiers innych 40 deputowanych, pomiędzy którymi mają się znajdować PP. Vivien, Boudet, Leon de Malleville, jako też P. Remusat. Z nowo-wybranych, PP. Reubaud i Leon Faucher przystąpili do stronnictwa PP. Dufaure i Billault. Program obudwóch stronnictw różni się w tém: iż P. Thiers chce, aby kwestya zaufania do ministerstwa zależała od wewnętrznej i zewnętrznej polityki; zaś PP. Dufaure i Billault chcą ją uczynić zawisłą tylko od polityki wewnętrznej. P. Odillon Barrot trzymać będzie z P. Thiers.

— Rzecz godna uwagi, że nie w gazetach stronnictwa zachowawczego radują się najbardziej z osłabienia wpływu P. Thiers, które z dnia na dzień staje się widoczniejszem, ale radość ta objawia się zwłaszcza w dziennikach opozycyjnych, tak Paryzkich, jako też prowincjonalnych, które mówią o tym wypadku z prawdziwem uniesieniem. Tu, naprzykład, w Paryżu, radośnie te okrzyki rozlegają się jednocześnie w *Courrier Français*, w *Esprit Public*, i w *La Reforme*. W *Observateur des Pyrénées* był umieszczony długi artykuł, pod napisem: „Koniec panowania P. Thiers“; w *Strasburgskim Kuryerze Dolnego Renu*, w dzienniku miasta Macon, *le Bien Public*, (który jest organem P. de Lamartine), donoszą ze wschodnich i południowych stron kraju o radości opozycji, z powodu tego wypadku, a opozycyjne gazety północy i zachodu, podzielają już w części podobną uczucia. Jest to uderzający dowód, na jakim stopniu znajduje się obecnie popularność P. Thiers w całej Francji, i jak wpływ jego i znaczenie upadły.

— W warowni Vincennes jest już około 600 dział osadzonych; oczekują ich jeszcze 800, tak, że do uzbrojenia tej warowni przeznaczonych jest ogółem 1,400 dział.

— Do Tulonu nadeszła wiadomość o rozbiciu się, u przylądka Kartago, parowego okrętu *Dante*, który przez rząd francuzki darowany był Bejowi Tunetańskiemu, i na którym świta jego powracała do Tunis. Ludzie mieli być uratowani. Sam Bej, na parowej fregacie *Labrador*, szczęśliwie przybył do swojego kraju, żąd *Labrador* d. 10 stycznia wróciła do Tulonu. Oficerowie otrzymali order

ратно въ Тулонъ 10 Января. Сопровождавшіе офицеры получили орденъ Ниньянъ, а корабельному экипажу Бей велѣлъ выдать 6,000 фр.

21 Декабря.

Третьяго дня вечеромъ разнесся слухъ, что въ засѣданіи совѣта министровъ, происходившемъ въ тотъ день поутру, Г. Гизо объявилъ, что будучи, какъ онъ замѣчаетъ, препятствіемъ къ возобновленію дружественныхъ отношеній между Франціею и Англіею, онъ считаетъ нужнымъ подать въ отставку. Король отложилъ принятіе просьбы объ увольненіи Г. Гизо, до утра; и призвалъ затѣмъ къ себѣ герцога де Броли. Увѣряютъ далѣе, что съ недавняго времени вопросъ между французскимъ и англійскимъ правительствами существенно упростился. Лордъ Пальмерстонъ пригласилъ въ Парижъ, въ послѣднее время, двухъ агентовъ, которые имѣли нѣсколько конференцій съ Королемъ; они объявили, что Лордъ Пальмерстонъ готовъ отказаться отъ вопросовъ касательно послѣдствій Утрехтскаго договора и касательно отреченія за потомковъ герцога и герцогини Монпансьерскихъ отъ Испанской короны, съ условіемъ, чтобы въ удовлетвореніи за поступки Тюльерійскаго кабинета въ дѣлѣ о двойномъ бракосочетаніи, Г. Гизо былъ уволень хотя на время.

— Въ палатѣ перовъ происходили вчера дальнѣйшія пренія по статьѣ, касающейся Испаніи, которая, послѣ длинной рѣчи Г. Гизо, принята была безъ перемѣны. За симъ приняты также были 4 и 5 статьи, относительно дѣла Ла-Платы и торговаго трактата съ Россіею.

— Одинъ французскій механикъ изобрѣлъ судно, названное имъ подводнымъ, въ коемъ можно предпринимать довольно далекія путешествія. Изобрѣтатель хочетъ совершить подводное путешествіе отъ береговъ Франціи до береговъ Англіи.

А Н Г Л І Я

Лондонъ, 17 Января.

Во Французской Газетѣ сообщаютъ изъ Лондона частное письмо, въ которомъ извѣщаютъ, что обнародованіе двусторонней корреспонденціи между французскимъ и англійскимъ кабинетами касательно испанскихъ бракосочетаній возбудило въ Англіи живѣйшее неудовольствіе и послало поводъ къ сильному порыву гнѣва Лорда Пальмерстона. Англійскій Министръ депешекъ, что Французскій министръ имѣлъ право обнародовать эти депеши, но утверждаетъ, что Г. Гизо исключилъ изъ нихъ нѣсколько важныхъ мѣстъ. Но дѣйствительная причина оскорбленія лорда Пальмерстона, по видимому, та, что изъ обнародованныхъ мѣстъ корреспонденціи французскаго и англійскаго министровъ, весьма очевидно выказывается слабость сего послѣдняго какъ въ отношеніи логическаго соображенія предметовъ, такъ равно опредѣлительности и красоты слога.

— Въ *Times*, при толкахъ по случаю вопроса объ испанскихъ бракосочетаніяхъ, сначала жестоко напали на Францію, и защищали поступки лорда Пальмерстона; теперь внезапно перемѣнили мнѣніе послѣ присоединенія Кракова, и признали права герцога Монпансьерскаго на соединеніе брачными узлами съ испанскою Инфантиною. Сближаясь такимъ образомъ съ Франціею, *Times* открылъ противъ лорда Пальмерстона сперва незамѣтную оппозицію, но она теперь сдѣлалась, въ слѣдствіе обнародованныхъ французскимъ правительствомъ документовъ, явною и рѣзкою. Въ статьѣ, напечатанной въ одномъ изъ послѣднихъ номеровъ *Times*, приписываютъ одному этому министру неудачу; испитанную англійскою политикою въ Испаніи.

— Въ *Morning-Chronicle* надѣются при настоящемъ положеніи вещей, что первымъ проектомъ, который министры представятъ парламенту, будетъ совершенное уничтоженіе временно существующихъ еще назначительныхъ пошлинъ на иностраннѣй зерновой хлѣбъ.

18 Января.

Королева и принцъ Альбертъ прибыли сегодня изъ Виндзора въ Букингамскій дворецъ. Сегодня, въ этомъ дворцѣ имѣетъ быть, подѣ председательствомъ Королевы, засѣданіе тайнаго совѣта, на коемъ утверждена будетъ тронная рѣчь, которую Королева произнесетъ завтра, при открытіи засѣданій парламента.

Niszan, a pomiędzy osadę okrętową Bej kazał rozdać 6,000 fr.

Дня 21 stycznia.

Онегдажъ вѣчеромъ розeszła się pogłoska, że na zgromadzeniu Rady Ministrów, które się odbyło tegoż dnia z rana, P. Guizot miał oświadczyć, że będąc, jak sam to dobrze widzi, przeszkodą do przywrócenia przyjacielskich stosunków między Francją i Anglią, uważa zarzecz konieczną podać się do dymissyi. Król odłożył rzecz tę do jutra, dla namyslenia się, czy ma przyjąć lub nie, prośbę P. Guizot, i powołał niezwłocznie do siebie Xięcia de Broglie. Zapewniają daléj, że od niejakiego czasu, nieporozumienia między gabinetami: angielskim i francuzkim znacznie się uprościły. Lord Palmerston przysłał w ostatnich czasach do Paryża dwóch agentów, którzy już mieli z Królem kilka konferencyi. Ajenci ci oświadczyli, że Lord Palmerston gotów jest odstąpić od kwestyi, tyczących się następstw traktatu Utrechskiego, jako też zrzeczenia się za potomków Xięcia i Xiężny Montpensier praw do korony hiszpańskiej, z t m jednakże warunkiem, aby dla zadostęuczynienia za niewzględne postępowanie gabinetu Tuilleryjskiego, w sprawie o dwojakim małżeństwie, P. Guizot, choćby tylko do czasu, usunięty został od steru spraw zagranicznych.

— W Izbie Parów toczyły się wczoraj dalsze rozprawy nad paragrafem dotyczącym Hiszpanii, który po dwugodzinnéj mowie P. Guizot, bez zmiany przyjęty został. Następnie przyjęto również paragraf 4 i 5-ty, tyczące się interesów La Plata i traktatu handlowego z Rosją.

— Jeden mechanik francuzki wynalazł statek, nazwany przezeń podmorskim, na którym można przedsiębrać dość długie podróże pod wodą. Wynalazca chce zrobić doświadczenie udając się tym sposobem od brzegów Francyi do Anglii.

А Н Г Л І Я

Лондонъ, 17 stycznia.

W *Journal de Francfort* umieszczono prywatny list z Londynu, w którym donoszą, że ogłoszenie w Paryżu zagranicznej korespondencyi między francuzkim i angielskim gabinetami, w przedmiocie małżeństw hiszpańskich, obudziło w Anglii najwyższe nieukontentowanie i stało się powodem gwałtownych uniesień gniewu Lorda Palmerstona. Minister angielski nie przeczy, że Minister francuzki miał prawo ogłaszać jego depesze, ale utrzymuje, że P. Guizot wyrzucił z nich kilka miejsc ważniejszych. Rzeczywiście atoli przyczyną obrazy Lorda Palmerstona, zdaje się być to, iż z ogłoszenia obok siebie korespondencyi francuzkiego i angielskiego Ministra, wykazuje się nader widocznie niższość tego ostatniego, tak co do logicznego traktowania przedmiotów, jako też co do jasności i zręczności stylu.

— Dziennik *Times*, w czasie polemicznych sporów z powodu kwestyi o małżeństwach hiszpańskich, nastawał zrazu ostro na Francją, usprawiedliwiając postępowanie Lorda Palmerstona. Teraz atoli zmienił nagłe swe zdanie, mianowicie od czasu przyłączenia Krakowa do Austrii, i już nie przeczy, że Xiąże Montpensier miał prawo połączenia się węzłem małżeńskim z Infantką hiszpańską. Zbliżając się w ten sposób z Francją, zawiązał tenże dziennik opozycją przeciw Lordowi Palmerston, która z początku niewyraźna, w skutek ogłoszonych przez rząd francuzki aktów, stała się otwartą i stanowczą. W artykule, umieszczonym w jednym z ostatnich numerów *Times*, zwalają na tego jednego Ministra całą odpowiedzialność za niepowodzenie jakiego polityka angielska doznała w Hiszpanii.

— *Morning-Chronicle* spodziewa się przy terażniejszym stanie rzeczy, że pierwszym projektem, który Ministrowie Parlamentow przełożą, będzie zupełne zniesienie istniejących jeszcze czasowo małych opłat celnych od zagranicznego zboża.

Дня 18 stycznia.

Królowa przybyła dzisiaj ze swoim małżonkiem z Windoru do pałacu Buckingham. Dzisiaj, w tymże pałacu, odbywać się będzie pod przewodnictwem Królowej, rada tajna, na której zatwierdzona będzie mowa od tronu, którą Monarchini jutro zagaі parlament.

— Вчера и сегодня пришло много членов парламента. Лордъ Аббердинъ, который гостилъ нѣсколько дней у сэръ Роберта Пилля, прибылъ третьего дня въ Лондонъ. Сэръ Робертъ Пилль прїѣхалъ вчера, но у него не бываетъ политическихъ собраний; за то лордъ Брумъ давалъ вчера обѣдъ, на которомъ находился также французскій посланникъ гр. Сентъ-Олеръ.

— Лордъ Россель дастъ сегодня большой пиръ для членовъ кабинета и начальниковъ партій въ нижнемъ парламентѣ; благоприятствующихъ правительству. Маркизь Ландоунъ президентъ тайнаго совѣта, дастъ также банкетъ для министерскихъ членовъ палаты лордовъ, гдѣ будетъ прочитана тронная рѣчь. Равно и протекціонисты собирутся сегодня, вечеромъ, у лорда Станлея.

— Арестованіе Г. Олазаги вызвало въ здѣшнихъ журналахъ общее негодованіе, преимущественно журналъ *Times* выступилъ съ жаркою филиппикою противъ испанскаго правительства, которое упрекаетъ въ томъ, что полагался нынѣ безусловно на содѣйствіе французскаго двора, оно бросилось совершенно въ объятія реакціи, какъ это видно, между прочимъ, изъ наименованія маркиза Виллума президентомъ Сената.

— На биржѣ сегодня поговаривали, что лордъ Джонъ Россель намѣренъ приостановить извѣстный законъ о судоходной торговлѣ, по силѣ коего, привозъ хлѣба въ Англію дозволяется только на судахъ англійскихъ, или того государства, изъ коего хлѣбъ вывозится. Въ слѣдствіе того, слуха, цѣны на хлѣбъ вдругъ понизились.

— Въ жур. *Scotsman* утверждаютъ, что Лордъ Россель при самомъ началѣ собранія предложитъ обширный проектъ закона, относительно улучшенія публичнаго воспитанія народа.

Б Е Л Г І Я.

Брюссель, 20 Января

По послѣднему счисленію, въ Октябрѣ мѣсяцѣ, народонаселенія Бельгіи, число жителей простирается въ ней до 4,337,719 душъ; поэтому министръ внутреннихъ дѣлъ предложилъ проектъ постановленія, объ усиленіи числа членовъ палаты представителей 13-ю, а сената 7-ю лицами. Въ Брабантской провинціи, коей народонаселеніе, особенно въ столицѣ, значительно умножилось, прибавили будутъ 2 представителя и одинъ сенаторъ; по прочимъ провинціямъ также прибавлено будетъ соотвѣтственное число членовъ, такъ, что ни одна партія не будетъ имѣть перевѣса предъ другою. Проектъ сей въ скоромъ времени будетъ утверждёнъ, и въ Июль мѣсяцѣ начнутся выборы. По утверженіи министра, палата не будетъ распушена.

— При сильныхъ морозахъ, нѣсколько человекъ замерзли на улицахъ въ Брюсселѣ; для отклоненія подобныхъ случаевъ, составилось общество, съ цѣлью открыть теплыя залы для бѣднаго класса людей. Залы сіи на этой недѣлѣ будутъ уже открыты для публики.

И Т А Л І Я.

Римъ, 7 Января.

На дняхъ обнародовано циркулярное предписаніе правительства относительно учрежденія новаго уголовного суда, которое въ провинціяхъ вѣрно будетъ принято съ такимъ же удовольствіемъ какъ и здѣсь. Прежнее суды капитольскій и такъ называемой Камеральный, закрыты. Верховнымъ судомъ назначенъ *il Tribunale della Segnatura*, въ который поступаютъ апелліаціи. Какъ здѣсь такъ и въ провинціяхъ назначены уже новыя судьи, и прокураторы; и такъ въ нынѣшнемъ году мы получили улучшение, котораго столько желали.

— Не смотря на значительное усиленіе числа чиновниковъ по поводу новаго устройства уголовныхъ судовъ, и несмотря на то, что сіи чиновникамъ назначено лучшее противъ прежняго содержаніе, однако успѣли при семъ сдѣлать сбереженіе, простирающееся до 2000 скуди въ годъ. Сверхъ сего, указаніемъ болѣе соотвѣствующихъ источниковъ, общество Благовѣщенія освобождено отъ издержекъ по содержанію капитольской уголовной палаты, и такимъ образомъ сіе учрежденіе поставлено въ возможность значительно усилить пожертвованія для благотворительныхъ цѣлей.

— Вчерашъ и dzisiaj пришло до столицы wielu członków parlamentu. Lord Aberdeen, który kilka dni u Sir Roberta Peel bawił, przybył onegdaj do Londynu. Sir Robert Peel zjechał wczoraj, ale nie daje żadnych zabaw parlamentowych; natomiast Lord Brougham wystąpił wczoraj z obiadem, na którym znajdował się także Poseł francuzki, Hr. St. Aulaire.

— Lord Russell daje dziś wielki wieczor dla członków gabinetu, jako też i dla zostających w związku z rządem przewodników stronnictw w Izbie Niższej. Margrabia Lansdowne, Prezes Rady Tajnej, da również wieczór dla członków Ministeryalnych Izby Parów, gdzie odczytana zostanie mowa tronowa. Protekcyoniści zbiorą się także dziś w wieczor u Lorda Stanleja.

— Uwięzienie Olozagi wywołało w tutejszych dziennikach powszechnie oburzenie, a zwłaszcza dziennik *Times* wystąpił z zaciętą filipiką przeciw rządowi hiszpańskiemu, któremu zarzuca, że polegając teraz bezwarunkowo na wsparciu francuzkiego dworu, rzucił się zupełnie w ramiona reakcyi jak się to okazuje między innymi z mianowania Margr. Villuma Prezesem Senatu.

— Dzisiaj mówiono na giełdzie, że Lord John Russell ma zamiar zawiesić tak zwane prawo żeglugi, mocą którego, nie wolno jest przywozić zboża do Anglii, tylko na okrętach angielskich. lub na okrętach tego kraju, z którego zboże pochodzi. W skutku tej pogłoski ceny zboża nagle spadły.

— Dziennik *Scotsman* zapewnia, że Lord Russell zaraz na początku zgromadzenia Parlamentu, przedłoży obszerny projekt do prawa, dotyczący ulepszenia publicznego wychowania ludu.

B E L G I A.

Bruxella, 20 stycznia.

Według ostatniego, w miesiącu październiku, spisu ludności, Belgia liczy 4,337,719 mieszkańców; z tego powodu Minister spraw wewnętrznych złożył projekt do aby liczba Reprezentantów o 13, a Senatorów o 7 osób prawa, pomnożoną została. Prowincja Brabancja, gdzie się szczególnie ludność pomnożyła, otrzyma dwóch reprezentantów i jednego Senatora więcej. Inne prowincje otrzymają stosowną reprezentacją, tak rozłożoną, że żadne z dwóch stronnictw nie otrzyma wyłącznej przewagi. Projekt ten będzie niebawem przyjęty, a w miesiącu Czerwcu rozpoczną się wybory. Izba według zapewnienia Ministra, nie będzie rozwiązana.

— W skutek nadzwyczajnych mrozów, kilku ludzi zmarło na ulicach w Bruxelli. Dla zapobieżenia podobnym wypadkom, zebrało się towarzystwo, w celu otworzenia opalanych sal dla ubogich ludzi. Sale te już w bieżącym tygodniu otwarte będą dla publiczności.

W Ł O C H Y.

Rzym, 7 stycznia.

W tych dniach wyszedł okólnik rządowy względem ustanowienia nowego sądu kryminalnego i zapewne na prowincyi z równem jak tu zgodzeniem przyjęty zostanie. Dotychczasowy sąd Kapitolski i tak zwany Kameralny zostały zniesione. Najwyższym sądem pozostaje *il Tribunale della Segnatura*, do którego apelluje się od pierwszego, ale i ten znacznym ulegnie zmianom. Tak tu jak i na prowincyi mianowano już nowych Sędziówi Prokuratorów. Tym sposobem nowy rok przyniósł jedno z najważniejszych ulepszeń, którego od dawnego czasu pożądanio.

— Jakkolwiek znacznie powiększono liczbę urzędników, z powodu nowej organizacji sądów kryminalnych, chociaż ci urzędnicy lepiej są uposażeni, osiągnięta jednak przytęm oszczędność wynosi rocznie przeszło 2,000 skudów. Nadto, przez wskazanie stosowniejszych źródeł, uwolniono Areybractwo Zwiastowania N. P. Maryi, od ponoszenia kosztów Kapitolskiego urzędu kryminalnego, tym sposobem postawiono je w możności znacznego powiększenia darów na cele dobroczynne.

— Кардинал Маріо-Маттеи, бывший статсъ-секретарь внутренних дѣлъ и рѣшительный противникъ реформы, назначенъ протекторомъ города Перголы; это мѣсто лишаетъ его впродъ всякаго прикосновенія къ политическимъ и дипломатическимъ дѣламъ.

— Казначей дель-Монтскаго Казначейства, Г. Тамберличъ, добровольно явился въ замокъ Св. Ангела подъ арестъ потому поводу, что онъ растратилъ казенной суммы 40 000 скуди; казначейство сіе основано для доставленія содержанія, пансіоновъ и проч. При учиненномъ надзорѣ нынѣшняго правительства, такого рода злоупотребленія едва ли могутъ имѣть мѣсто.

— На дняхъ, при Тиволи происходило совершение смертной казни, посредствомъ отсѣненія головы мечемъ, какому то Анджело Пекораци, полицейскому уроженцу, приговоренному за смертоубійство. Это первый случай такой казни въ правленіе Піа IX. Говорятъ, что смертная казнь отнынѣ будетъ отмѣнена прѣстунники будутъ приговариваемы къ изгнанію въ чужія отдаленныя колоніи.

— Отпуская торговля зерновымъ хлѣбомъ, по поводу высокихъ цѣнъ внутри страны, совершенно воспрещена.

— Сильвіо Пеллико написалъ къ одному изъ своихъ друзей во Франціи письмо, въ которомъ говоритъ между прочимъ: „Италія находится въ своемъ обыкновенномъ положеніи, она довольно счастлива и несравненно менѣе взволнована, нежели какъ хотять представить ее люди не видящіе ее въблизи и придающіе слишкомъ много важности частнымъ заблужденіямъ, мечтательнымъ надеждамъ... Совершеннаго довольства нѣтъ нигдѣ на землѣ, но мнѣ кажется, что должно предпочитать тѣ страны, въ которыхъ менѣе раздраженія, менѣе ненависти и въ особенности менѣе безвѣрія нежели въ другихъ, и гдѣ овольно движенія въ умахъ для занятій науками и искусствами.“

Флоренція, 8 Января.

На дняхъ въ городѣ Пистои и его окрестностяхъ спокойствіе было нарушено горестнымъ образомъ. Нѣкоторые спекулянты, скупивъ весь хлѣбъ въ свои руки, до чрезмѣрности возвысили на него цѣны. Народъ, раздраженный дороговизною, хотѣлъ силою вломиться въ магазины, наполненные хлѣбомъ; произошла кровопролитная драка, такъ что нѣсколько человекъ лишились жизни и многіе были ранены. Отсюда посланы туда войска для предупрежденія дальнѣйшихъ безпокойствъ.

Неаполь, 6 Января.

Везувій снова извергаетъ пламя. Надъ горою поднимается огненный столбъ въ 60 футовъ вышиною, а лава дошла уже того мѣста, гдѣ путешественники, при восхожденіи на гору, оставляютъ своихъ лошадей.

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 7 Января.

Снова поговариваютъ о министерскомъ переломѣ. Король желаетъ, чтобы перемѣна министровъ состоялась еще до начатія преній конгресса объ адресѣ; такъ какъ новые министры не будутъ обязаны отвѣчать за своихъ предѣстниковъ, и такимъ образомъ можно будетъ избѣжать преній по щекотливому вопросу о бракосочетаніи Королевы и Инфантины Французскій посланецъ согласенъ въ этомъ отношеніи съ мнѣніемъ Короля.

— Сенатъ занимается теперь составленіемъ отдѣленій. Проектъ о преобразованіи порядка совѣщаній будетъ разсмотрѣнъ не скоро.

— За нѣсколько предъ симъ дней скончался здѣсь отецъ Олоаги. Въ преклонныхъ лѣтахъ страдалъ онъ тяжелою болѣзнію; вдругъ получивъ извѣстіе объ арестованіи своего сына, скончался спустя нѣсколько часовъ. 3-го числа прибылъ Олоага въ Пампелуну подъ присмотромъ 4-хъ жандармовъ. Однако всѣ здѣсь надѣются, что правительство велитъ препроводить его за французскую границу.

— Министры совершили насиліе относительно Г. Олоаги, въ томъ предположеніи, что они этимъ приобѣтуютъ милость Королевы Изабеллы. Но дѣйствуя противъ Г. Олоаги въ качествѣ обвинителей и подвергая его суду, они унижаютъ положеніе Королевы,

— Кардиналъ Маріо-Маттеи, бывшій Секретарь Стану справ внутреннихъ и зацѣпъ противникъ wszelkichъ реформ, мianowany został Protektoremъ miasta Pergola, stanowisko to usuwa go zupełnie od wszelkiego udziału w politycznychъ i dyplomatycznychъ interesachъ.

— Kassjer przy kassie rządowej del Monte, Tamberlich, z której pokrywane są po większej części wszelkie płace i pensje urzędników, stawił się dobrowolnie w zamku św. Anioła jako więzień, z powodu zrzadzonego przez siebie defektu na przeszło 40,000 skudów. Przy powiększonymъ dozorcze za terażniejszego rządu, podobne przeniewierstwa nie łatwo będą mogły mieć miejsce.

— W tychъ dniachъ odbyła się pod Tivoli egzekucya śmierci, przezъ ucięcie głowy mieczemъ, na niejakimъ Angelo Pecorazi z Poli, skazanymъ na śmierć za morderstwo. Jest to pierwsza egzekucya za pontyfikatu Piusa IX. Słychać, że kara śmierci będzie odtądъ zniesioną i zamienioną na wygnanie do odległychъ obcychъ osad zbrodniarzy.

— Wywózъ zboża, z powodu wysokichъ cenъ targowych, został formalnie zakazany.

— Silvio Pellico napisałъ do jednego ze swoichъ przyjaciół we Francji list, w którymъ między innymiъ powiada: „Włochy znajdują się w swoimъ zwyczajnymъ stanie, dość są szczęśliwe i nierównie mniejъ wzburzone, niżeli jakъ sądzą ludzie, którzy na ten krajъ patrzą z daleka i przypisują zbytъ wiele znaczenia prywatnymъ obłąkanіomъ i wygórowanymъ nadziejomъ. Doskonałego szczęścia niema nigdzie na ziemi, leczъ zdaje mi się, że pierwszeństwo w tymъ względzie należy tymъ krajomъ gdzie mniejъ jestъ rozjątrzenia, mniejъ nienawiści, a mianowicie mniejъ niewiary jakъ w innychъ, i gdzie dosyć jestъ ruchu umysłowego, aby się zająć naukami i sztukami.“

Florenca, 8 stycznia.

W tychъ dniachъ w mieście Pistoja i w jego okolicachъ spokojność publiczna w nader smutny sposóbъ została naruszoną. Niektórzy spekulanci, skupiwszy w swymъ ręku cały zapasъ zboża, podnieśli nań cenę nadzwyczajъ wysoko. Lud, rozjątrzony drożyzną, chciałъ gwałtemъ wedrzeć się do magazynówъ, przepelnionychъ zbożemъ; i w skutekъ tego zaszła krwawa bitwa, takъ, iż kilka osóbъ utraciło życie a wielu ciężkie odniosło rany. Ządъ wysłano tamъ wojsko dla zapobieżenia dalszymъ rozruchomъ.

Neapol, 6 stycznia.

Wезувіuszъ po długimъ wypoczynku znowu wybuchł. Z najwyższego szczytu góry wznosi się kolumna ognia, 60 stópъ wysokości mająca, a лава jużъ doszła do miejsca, gdzie zwiedzający wulkanъ zwykle z koni zsiadają.

Н И С П А Н І Я.

Мадридъ, 7 stycznia.

Znowu jestъ mowa o przesileniu ministerjalnymъ. Królъ pragnie aby zmiana Ministrówъ nastąpiła jeszcze przedъ rozprawami Kongressu nadъ adresemъ; nowi bowiem Ministrowie nie będą obowiązani odpowiadać за swychъ poprzednikówъ, i tymъ sposobemъ uniknie się rozpraw o delikatnej kwestyi małżeństwъ Królowej i Infantki. Poseł francuzkъ zgadza się w tymъ względzie zъ zdaniemъ Króla.

— Senatъ zajmuje się wyboremъ swoichъ kommissji. Projektъ reformy sposobu obradowania, dopiero później wzięty będzie podъ rozwagę.

— Ojciecъ Oloаgi umarłъ tu przedъ kilku dniami. W podszłymъ zostającъ jużъ wieku, złożony byłъ ciężkąъ chorobą, gdy otrzymałъ wiadomośćъ o uwięzieniu сына. Doznana ządъ boleśćъ przyspieszyła zgonъ jego. Dnia 3 przybyłъ Oloаga podъ eskortą 4-хъ жандармовъ do Pampelony. Z тѣмъ wszystkimъ spodzieująъ się tu, że rządъ każe go wywieśćъ за granicę francuzką.

— Ministrowie popełnili gwałtъ przeciwъ P. Oloаdze, w тѣмъ przypuszczeniu, że przezъ to zyskają względy Królowej Izabelli. Tymczasemъ, występującъ przeciwko niemu jako oskarżyciele, i oddającъ go podъ zawyroкованіе sądu, ułatwiają widocznie stanowisku Królowej w sposóbъ niczemъ nie

тѣмъ болѣе что оно тѣмъ не могутъ быть оправданы. Ибо противъ него никто не можетъ быть потребованъ судомъ въ свидѣтели, кромѣ самой Королевы. И потому судъ или долженъ судить подданнаго по словесному обвиненію Королевы, или же признать сіе обвиненіе недостаточнымъ, что могло бы почестся оскорбленіемъ величества.

— Съ Каталонской границы сообщаютъ, что въ окрестностяхъ Маврезы, вблизи Барселоны, появилась многочисленная карлистская шайка, имѣющая даже конницу.

— 4-го Января, въ Геронѣ, разстрѣляли захваченныхъ карлистовъ, приговоренныхъ къ смерти военнаго комиссіона. Съ другой стороны Карлисты захватили двухъ Геронскихъ чиновниковъ, откомандированныхъ генераль-капитаномъ Бретонемъ, для обнаруженія убѣжищъ карлистскихъ.

— Двѣ Испанки, жены высшихъ карлистскихъ офицеровъ, недавно проѣзжали границу, слѣдуя обратно изъ Франціи въ Испанію. Въ конфискованномъ у нихъ ящикѣ съ цвѣтами, признаанными контрабандными, нашли на самомъ дѣлѣ, уже послѣ отъѣзда сихъ дамъ, письмо слѣдующаго содержанія: „Возвращаетесь скорѣе; здѣсь готовятся важныя событія; мы имѣемъ хорошо вооруженную конницу и пѣхоту; сверхъ сего имѣемъ расположенныхъ къ намъ 18 батальоновъ войскъ Королевы; все народонаселеніе питаетъ къ намъ симпатію; мы начинаемъ дѣйствовать до истеченія мѣсяца и надѣемся на благополучный успѣхъ. 21-го Декабря 1846 г.“

ПОРТУГАЛІЯ.

(Изъ англ. газ.)

Съ пароходомъ „Ахиллъ“, получены здѣсь извѣстія изъ Португальской столицы отъ 6-го н. м. Дѣла инсургентовъ находились, въ слѣдствіе послѣдней побѣды Салданьи надъ Бомфимомъ, въ самомъ дурномъ положеніи. Сентибрцы и Мигелисты, соединившись прежде, могли бы быть опасными для Королевской партіи, но теперь, раздѣленные и разбитые поодиначкѣ, они безвредны. Вскорѣ послѣ донесенія о побѣдѣ при Торресъ-Ведрасѣ, получено было извѣстіе о побѣдѣ Барона Казали надъ Мигелистами, при Брагѣ, гдѣ предводитель ихъ, Макдоннель, занялъ крѣпкую позицію съ 2,000 человекъ. Баронъ Казаль доноситъ, что Мигелисты выдерживали бой съ большимъ упорствомъ въ продолженіе четырехъ часовъ, но потомъ бѣжали, оставивъ 240 убитыхъ и одного плѣннаго. Королевскія войска лишились 36-ти человекъ. Въ частныхъ извѣстіяхъ сообщаютъ, что Макдоннель отступилъ въ порядкѣ съ 1,200 человекъ, и находился 4-го н. м., въ Амарантѣ. Въ Опортѣ господствовало совершенное безначаліе. Мигелиты вступили въ переговоры съ тамошнимъ юнтою, и заключили съ него формальный наступательный и оборонительный трактатъ. Правительство вѣроятно уже получило вѣрное извѣстіе объ этомъ, ибо въ послѣдніе двадцать четыре часа арестованы многіе извѣстные Мигелиты, бывшіе здѣсь до сихъ поръ на свободѣ; однако же они, по обыкновенію, бѣжали изъ-подъ ареста. — Войска Королевы приближаются все болѣе и болѣе къ Опорту, и дакъ-Антасъ отступаетъ предъ ними. 4-го н. м. Герцогъ Салданья уже вступилъ въ Коимбру, и стоитъ теперь предъ Опортомъ, гдѣ произойдетъ послѣдній бой. Изъ арміи инсургентовъ является множество переметчиковъ. На югѣ стоитъ генералъ Швальбахъ съ 800 человекъ, и готовится вторично осадить Эвору, котораго инсургенты все еще владѣютъ, и разеять гверильсовъ. — Въ столицѣ все спокойно, но дѣла совершенно остановились.

усправдливонъ. Никтъ бовіемъ инны не може пречіевннему встатіе како швіадек, опроче чыба самей Крѳлѳвѳй. Садъ вѳе албо муси саджіе подданого на гоѳе слово оскаржающей го Monarchини, албо теж узнатъ то слово за недостатецне, со былобы убліженіемъ повадзе мајестату.

— Од границы Каталонскіей доноса, же въ околнцы Маурезы, блнско Барселоны, указала сіе лнчна банда Карлнстовъ, пры которей наветъ јазда сіе јнајдује.

— В Героніе розстрелано д. 4 стечннја двѳхъ ујетыхъ Карлнстовъ, сказан ч на смнере пречіе Коммнсснје војскова. З другнчей строны Карлнскн ујелн двѳхъ урѳедннковъ з Героны, встланыхъ пречіе Јенералного Капнтана Бретон, дла встлѳденнја крнјовек карлнстовскнхъ.

— Две Іспанкн, жѳны вѳысшнхъ офнцерѳв карлнстовскнхъ, пречіеждзаы недавно пречіе границу, вращајацъ з Франці до Іспаннн. В забранемъ ім пуѳелку з квнцатн, узнанемн за контрабанѳу, јнајзено на самемъ днне, јуј по одјъ здче овыч дам, лнст настѳпующей оснѳвы: „Вращајете јак најпрѳедје; вѳелкне прчјетовуја сіе выпадкн. Мамы добрче уквнповану јазѳу і добрче уорганнзовану пѳехѳте; прѳечъ теж 18 баталнѳнѳв з војска Крѳлѳвѳй са за намн. Цала лудносѳ снмпатнзује з намн. Зачннемн днлаѳа прѳедъ уплѳвемъ мнѳсјаца і спѳднчнвану сіе добрѳего skutku. — Дннја 21 јруднннја 1846 г.“

ПОРТУГАЛІЯ.

(Z gazet angielskich).

Паростаткомъ *A hilles* отримано въ Англіи вѣдомѳстне зе стѳлнцы Португалнн з д. 6 стечнннја. Інтереса рокѳзан, в skutek ostatnego zwycnztwa Saldanhy над Bomfимem, јнајдовалы сіе в најгоршемъ положеннн. Septemбрнскн і Mнгуелнскн, гдѳы сіе былі вѳечнеіеј појачылі, моглбы стаѳ сіе ннебезпѳечннмы дла стрѳннцтва Крѳлѳвѳй; лѳечъ теж аз, розднеленн і по осѳбно поконанн, не грожа јаднѳемъ ннебезпѳечннствомъ. Іравне спѳлѳченнне з вѳидѳомѳстнѳю о zwycnztwie przy Torres-Vedras, отримано теж в Лізбѳонн вѳидѳомѳстнѳю о zwycnztwie Barona Casal над Mнгуелнстамн, под Брага, гдѳе нч доводѳца, Macdonald, јазмѳвал ѳбѳронне станѳовнско, на чзле 2,000 лудн. Барон Casal доносн, же Mнгуелнскн валежылі ѳцѳеты гѳднзнн з вѳелкѳю заетѳстѳнцѳю, але потѳм пошлн в розспыкѳ, zostawншы на полу бнты 240 в јзбнтыхъ і једного јенца. Војска Крѳлѳвѳй utracнły 36 лудн. Подлѳгъ прнватныхъ вѳидѳомѳстнѳю, Macdonald cofnѳл сіе в порјаднѳымъ шчнку з 1,200 луднн і јнајдовал сіе 1 стечнннја в Amaranto. В Oporto панѳвалѳ највѳелкше јамнѳшаннє. Mнгуелнскн вѳешлн в уклady z тамѳeczнѳю јунтѳю і заварлн з нѳю формалny зачѳепny і ѳдпорny трактатъ. Rząd musнл јуј отриматъ доклadyнѳю в тѳј мнѳерѳ вѳидѳомѳстѳю, гдѳъ в цнгу ѳстатннѳей добы, арѳesztѳовано в Лізбѳонн вѳелу знакомнтыхъ Mнгуелнстовъ, спѳкѳннне до тѳдъ мнѳс, кајающыхъ в стѳлнцы, которн једнакѳе, јак звыкѳе, услнлн з под стрѳажы. Војска Крѳлѳвѳй coraz сіе јзблнјаја до Oporto, а Das Antas cofa сіе прѳедъ нѳемн. Дннја 4 стечннннја, Xнза Saldanha встѳрл до Коимбры і стѳн јуј зајѳевне под мурамн Oporto, гдѳе јазднѳе ѳстатннн і станѳовѳца вѳалка. З војска рокѳзан вѳелу тѳ прчнѳыва јбнѳгѳѳв. На појудннн стѳн Јенералъ Schwalbach, на чзле 800 лудн і ма прчнстѳпнѳе до повтѳрнѳного ѳблѳженнѳя тѳвѳрды Ewory, кѳѳѳра до тѳдъ посіадаја пованѳстѳнє, а настѳпннне удѳрчнѳе на Gerilasѳв. В стѳлнцы панује ннѳнарѳушенѳю спѳкѳннѳю, але вшчнскнѳе чзннѳнѳнє са в јуѳелнѳемъ јавнѳшеннн.